

عنوان:

ضابطین داد گستری و نقش آن
ها در فرآیند دادرسی های
کیفری ایران

تهیه و تألیف: ابوالفضل آشوغ. مهدی وظیفه دان. محسن عابد

ویراستار علمی: حسن محمدی بانگار

سرشناسه	: آشوغ، ابوالفضل، ۱۳۶۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: ضابطین دادگستری و نقش آن‌ها در فرآیند دادرسی‌های کیفری ایران/ نویسندگان ابوالفضل آشوغ، مهدی وظیفه‌دان، محسن عرب؛ ویراستار حسن محمدی بانگار.
مشخصات نشر	: زاهدان: ابوالفضل آشوغ، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۲۴ص: ۱۴×۵/۲۱سم.
شابک	: ۲۵۰۰۰۰ ریال: ۹-۰۷۹۹-۰۰-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه : ص. ۲۲۲ - ۲۲۴ ؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: ضابطان دادگستری -- ایران -- شرح وظایف
موضوع	: Bailiffs -- Iran -- Job descriptions
موضوع	: ضابطان دادگستری -- وضع حقوقی و قوانین -- ایران
موضوع	: Bailiffs -- Legal status, Laws, etc. -- Iran
شناسه افزوده	: یقه دان، مهدی، ۱۳۶۲ -
شناسه افزوده	: عرب محسن، ۱۳۵۶ -
شناسه افزوده	: محمدی بانگار، حسن، ۱۳۶۶ -، ویراستار
رده بندی کنگره	: ۳۹۱ص ۱/۴ KMH۱۶۲۲
رده بندی دیویی	: ۹۷/۵۰۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۰۱۷۷

عنوان: ضابطین دادگستری و نقش آن‌ها در فرآیند دادرسی‌های کیفری ایران

نویسندگان: ابوالفضل آشوغ، مهدی وظیفه‌دان، محسن عرب؛

ویراستار علمی: حسن محمدی بانگار

ناشر: ابوالفضل آشوغ: زاهدان، ۱۳۹۷

تیراژ: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۷

قیمت: ۲۵۰۰۰ تزار تومان

چاپ و صحافی: نگارش تهران

طراح جلد و صفحه آرا: مصیب رادباره

شابک: ۹-۰۷۹۹-۰۰-۶۲۲-۹۷۸

فهرست مطالب

مقدمه ۹

فصل ۱. جایگاه ضابطین دادگستری در فرایند دادرسی کیفری ۱۱

سیر تاریخی ۱۱

مبحث اول: قبل از انقلاب اسلامی ۱۱

مبحث دوم: بعد از انقلاب اسلامی ۱۳

تعاریف و انواع ۱۴

مبحث اول: تعریف ضابط دادگستری ۱۴

مبحث دوم: تقسیم بندی ضابطین بر اساس تکالیف قانونی ۱۸

مبحث سوم: تقسیم بندب ضابطان بر اساس موقعیت سازمانی ... ۵۲

گفتار اول: مامورین ستادی و مامورین اجرایی ۵۳

گفتار دوم: درجه داران، افسران و سربازان ۵۶

گفتار سوم: پرسنل رسمی، پیمانی و قراردادی ۵۷

نظارت بر ضابطین و تعامل آنها با مقامات قضایی ۶۶

مبحث اول: نظارت بر ضابطین ۶۶

مبحث دوم: تعامل ضابطین با مقامات قضایی ۷۱

فصل ۲. کالیف ضابطین در فرایند دادرسی کیفری ۷۲

در روند رسیدگی کیفری ۷۳

مبحث اول: در تحقیقات مقدماتی.....	۷۴
گفتار اول: کشف جرایم و مداخله ضابطین.....	۷۴
گفتار دوم: نقش شکوائیه (عرض حال شاکی).....	۷۸
گفتار سوم: تفتیش منازل، اماکن و اشاء.....	۸۱
گفتار چهارم: نقش گواهی گواهان و اظهارات مطلعین در	
کشف جرم و اثبات آن.....	۹۰
مبحث دوم: در ابلاغ اوراق قضایی.....	۹۷
گفتار اول: ابلاغ واقعی.....	۹۹
گفتار دوم: ابلاغ قانونی.....	۱۰۰
گفتار سوم: المهارنامه.....	۱۰۴
مبحث سوم: در دستگیری متهم.....	۱۰۵
گفتار اول: جلب در جرایم مشهود.....	۱۰۷
گفتار دوم: جلب در جرایم غیر مشهود.....	۱۰۷
مبحث چهارم: در رعایت حقوق شهروندان.....	۱۱۰
گفتار اول: حق آزادی افراد.....	۱۱۴
گفتار دوم: اطلاع از مفاد و علل اتهام (همه نهاد).....	۱۱۶
گفتار سوم: حق دفاع.....	۱۱۹
گفتار چهارم: حق منع شکنجه متهم توسط ضابطین.....	۱۲۰
گفتار پنجم: سایر حقوق.....	۱۲۲
مبحث پنجم: اجرای احکام کیفری.....	۱۲۶
گفتار اول: نحوه اجرای احکام قصاص نفس، اعدام، قتل، صلب	
و رجم.....	۱۳۳
گفتار دوم: نحوه اجرای احکام شلاق و تبعید.....	۱۳۷

مبحث ششم: ضمانت اجرای وظایف و تکالیف ضابطین

دادگستری ۱۳۸

- گفتار اول: ضمانت اجرای انتظامی (اداری)..... ۱۴۰
- گفتار دوم: ضمانت اجرای کیفری ۱۴۱
- تکالیف پیشگیری و تأمین ضابطین ۱۶۷
- مبحث اول: ضابطین و پیشگیری از بزهکاری و بزه دیدگی ۱۶۸
- گفتار اول: نقش ضابطین در پیشگیری اجتماعی ۱۶۹
- گفتار دوم: نقش ضابطین در پیشگیری وضعی ۱۷۱
- مبحث دوم: ضابطین و امنیت رسیدگی کیفری ۱۷۳
- گفتار اول: امنیت شخصی ۱۷۵
- گفتار دوم: امنیت اجتماعی ۱۷۷
- گفتار سوم: امنیت مالی ۱۷۹
- مبحث سوم: ضابطین و اطاعت داری ۱۸۱
- مبحث چهارم: ضابطین و زمین اعتماد مردمی ۱۸۸
- مبحث پنجم: ضابطین و دخالت کارآفرینان پرونده های کیفری ۱۹۰

تکالیف ضابطین و ضرورت تشکیل پلیس قضایی در کشور ۱۹۵

- مبحث اول: نهاد پلیس قضایی ایران در گذشته ۱۹۶
- مبحث دوم: لایحه تشکیل پلیس قضایی ۲۰۱
- گفتار اول: لایحه احیای پلیس قضایی ۲۰۱
- گفتار دوم: موافقان و مخالفان لایحه تشکیل پلیس قضایی ۲۰۶

مقدمه

پرداختن به بحث شناخت ضابطین، تکالیف قانونی و جایگاه آنها و مباحث دیگر در مورد آنها، از دو جهت دارای اهمیت فراوان می باشد. اول از این جهت که مقامات قضایی، بویژه قضات دادسرا ارتباط تنگاتنگی با ضابطین دارند و با تسلط بر مطالب فوق و شناخت دقیق و کامل ضابطین دادگستر، این امکان را برای آنها به ارمغان می آورد که هر امری را با توجه به تنوع ضابطین، به افادی دارای صلاحیت قانونی و متخصص محول نمایند و از دوباره کاری و اطاله دادرسی جلوگیری نمایند. دوم آنکه آشنایی به امور فوق برای ضابطین هم دارای اهمیت مضاعف است. چون فردی که به قوانین و اسباب خود آشنا باشد، بهتر می تواند وظایف خود را انجام بدهد. تدوین قوانین مناسب می تواند کمک شایان ذکری در رفع معضلات حقوقی و قضایی باشد. اما آنچه مهمتر از این، دارای جایگاه ویژه در سیستم حقوقی کشور می باشد، اجرای دقیق قوانین می باشد. چون اگر قانون مناسب، خوب اجرا نشود و یا مثل برخی از قوانین در رویه جاری کشورمان، اصلاً اجرا نشود، آیا غیر از این است که مقنن صرفاً مشق نویسی کرده و بر حجم کتاب مجموعه قوانین افزوده است. لذا به نظر می رسد ما باید تلاش خود را در اجرای

دقیق قوانین، که رکن اصلی اجرای آنها، نیروی انسانی آموزش دیده و مجرب است، مصروف نماییم. از طرف دیگر رعایت حقوق متهمین و بزه دیدگان باید سرلوحه انجام وظایف باشد و این امور محقق نمی شود مگر اینکه ضابطین حدود وظایف، اختیارات و وظایف خود را بدانند و آموزش حقوقی کافی دیده و تحت نظارت و تعلیمات مستمر مقام قضایی باشند. ضابطین به عنوان بازوی اجرایی دستگاه قضایی و ارکان برقراری نظم، امنیت و عدالت در کشور ما، فراز و نشیب های فراوانی را به خود دیده اند و سر مراعات، بدین معنی است که الگوی مبط و پایداری هنوز در کشور ما پست، بدو را انتخاب نشده است. به نظر می رسد اینکه ما دنبال الگویی مبط با کپی برداری از الگوهای خارجی باشیم و با مشاهده کوچکترین نقص ها، به جای سعی و تلاش در برطرف کردن آنها، یک شبه به انحلال و حذف آن اقدام نماییم. معقول و منطقی نمی باشد. بهتر است بیشتر تمرکز ما بر ارائه راهکارها، بومی سازی ضابطین، استفاده از امکانات، برطرف کردن نقص ها، آموزش نیروی انسانی کارآمد، ایجاد انگیزه فعالیت، مدیریت مفید امکانات و نیروی انسانی و ... باشیم. باید بدانیم راز ثبات دستگاه قضایی و انتظامی کشورهای توسعه یافته چیست؟ چرا باید پلیس قضایی که با زحمات فراوان در سخت ترین شرایط کشور ایجاد گردیده و بدون تلاش برای رفع نواقص آن، در آنی حذف گردد و هنوز به دهه دوم حذف آن نرسیده ایم، باز برگردیم به گذشته و بگویم سیستم مبطی بوده است. مگر در زمان حذف آن، ایرادات و نواقص آن در مجامع حقوقی، دانشگاهی و انتظامی و قضایی مطرح و مورد بحث واقع نشد